ایده
نشریه خبری دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره
دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره
(وزارت علوم اسلامی، معارف، دبیره و هنر)
سال اول، شماره ۵، شماره مسلسل ۵، (شنبه ٦ تیر ١٣٩٤)

سالروز شهادت آیت الله بهشتی و هفتاد دو تن از یاران باوفایش را تسلیت می گوییم

اخبار مراکز علمی

دیدار نمایندگان هیات با رییس فرهنگستان علوم اسلامی قم

نمایندگان هیات حمایت از کرسی های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره در راستای ترویج کرسی های آزاد اندیشی و نظریه پردازی با رییس و معاونین پژوهشی و فرهنگی فرهنگستان علوم قم دیدار کردند.در این دیدار نمایندگان هیات به توضیح و تبیین چیستی کمیته های دستگاهی و چگونگی برگزاری انواع کرسی های عمومی و تخصصی پرداختند. نمایندگان فرهنگستان نیز در این جلسه بر لزوم حرکت به سمت این کرسی ها در کشور تاکید کردند و آمادگی خود را جهت تشکیل کمیته های دستگاهی در فرهنگستان علوم اسلامی قم ابراز داشتند.

فرهنگستان علوم اسلامی قم،موسسه‌ای علمی، پژوهشی و مذهبی است که بعد از انقلاب و در راستای حرکت در جهت جنبش نرم‌افزاری در تولید علم توسط علامه سید منیرالدین حسینی‌الهاشمی در شهر قم تاسیس شد. این موسسه در زمینه نظریه‌پردازی در تولید علم دینی فعال است و تاکنون ایده‌های جدیدی را در این زمینه طرح کرده است. بعد از فوت علامه سید منیرالدین حسینی الهاشمی در سال ۱۳۷۹ سید محمدمهدی میرباقری مسئولیت این فرهنگستان را عهده‌دار است.

تشکیل کمیته دستگاهی دو دانشگاه دیگر در اصفهان

در سفری که نمایندگان هیات حمایت از کرسی های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره به شهر اصفهان داشتند، دانشگاه هنر اصفهان و همچنین دانشگاه خوراسگان این شهر کمیته دستگاهی دانشگاه خود را تشکیل و شرایط را برای انعقاد قرارداد با هیات تسهیل کردند.

درشماره آینده می خوانیم:

گفتگو با مهندس عبدالحمید نقره کار (رئیس کرسی هنر، معماری و شهرسازی)

گزارش آیت الله ابولقاسم علیدوست از فعالیت های کرسی علوم نقلی

از ثمرات کرسی ها ایجاد فضای امید و نشاط علمی در مجامع علمی و دانشگاهی است.

جایگاه هیات حمایت از کرسی های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره و به طور خاص کرسی علوم نقلی در ایجاد نشاط علمی در مجامع علمی :

در رابطه با جایگاه و نقش هیأت نظریه پردازی و فلسفه وجود آن به این مهم بازگشت دارد که دانش، لایتنهی است! و بدین معنی نیست که برای دانش دیگر جای نوآوری، نقد و نظریه پردازی وجود ندارد! خاستگاه این هیأت نیز همین مهم است. به عبارتی مثل دانش، مثل علم باری است، چنانچه علم باری لایتنهی است دانش نیز همچون آن لایتنهی بوده. البته این مثل به معنای آن نیست که دانش بشری را در مقابل علم الهی قرار می دهم بلکه صرفا تشبیه است. و چون لایتنهی است می توان برای آن نوآوری و نظریه پردازی و نقد نظریات موجود را قائل بود. اما در رابطه با کرسی ها ثمرات زیادی را می توان بر شمرد که به نظر من مهمترین آنها موارد ذیل می باشند:

کرسی ها توانایی آشکار سازی ظرفیت های نهانی که در بین نخبگان و مجامع علمی کشور وجود دارد را داراست، تا دیگران نیز از آن بهره مند گردند. در عین حال که این کرسی ها ظرفیت احیای تراث گذشتگان و عرضه و باز نشر آنها به مجامع علمی را دارند.

از دیگر ثمرات کرسی ها ایجاد فضای امید و نشاط علمی در مجامع علمی و دانشگاهی در بین جوانان و نخبگان و حتی میانسالان و بزرگ سالان می باشد. فواید ایجاد نشاط علمی را می توان در استقرار شایسته سالاری علمی دانست. بدین معنی تا زمانی که در جامعه ای تنازع بقا شکل نگیرد، انتخاب اصلح صورت نمی گیرد! یعنی باید نزاعی در بین نخبگان صورت گیرد تا نظریه اصلح رشد نماید.

رویه ای که در دانشگاه ما کمتر مشاهده می شود. به عنوان مثال ارائه دروس در دانشگاه ها را می توان مثال زد. در نظام آموزشی ما ارائه دروس به یک استاد و حداکثر دو استاد صورت می گیرد. نمره دست استاد بوده و رقابت و هیجان علمی بین اساتید بوجود نمی آید لذا شایسته سالاری در چنین فضایی زخمی می شود و فرد اصلح جهت تدریس انتخاب نمی شود.

اما در کرسی های نظریه پردازی رویکردی متفاوت را شاهد هستیم. فردی که طرحنامه خود را ارائه می دهد توسط هیأت ناقدان و داوران و توسط معیارهایی که به سخت گیری های آن آگاهیم روندی را طی می نماید، تا نظریه شایسته انتخاب شود. امری که در فرآیند دفاع موفق به تولید و گسترش مرز دانش در قالب نقد موفق، نظریه موفق و یا خلق مکتب فکری؛ ظاهر و تثبیت می شود. فرآیندی که نه در نظام آموزش و نه در نظام پژوهش کشور مشاهده نمی شود مگر در کرسی ها! جایگاهی که امید و نشاط علمی را به ارمغان آورده و در نهایت به شایسته سالاری علمی ختم می شود. شایسته سالاری که مولود تنازع بقا و رقابت می باشد.

اما از زاویه دیگری نیز می توان به کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره نگریست و آن نگاه به جایگاه معنوی مذاکره علمی است. خداوند متعال جایگاه مذاکرات علمی را دوست دارد. مذاکرات علمی برای طرفین آن ثواب و برکت و حتی غفران الهی را به ارمغان می آورد. ما در فرهنگی رشد یافته ایم که بیان می دارد در شب قدر که عزیزترین شب هاست و در سحر شب قدر که عزیزترین ساعات شب قدر می باشد، بهترین کار مذاکره العلم است.

اما در رابطه با علوم نقلی که حوزه های وسیعی از علوم را در بر می گیرد و شامل فقه، اصول فقه، ادبیات، زبان شناسی، علوم حدیث، علوم رجال و علوم قرآنی می باشد باید بیان داشت که همه این علوم، علوم انسانی-اسلامی می باشد. در بالا اگر بیان داشتیم ویژگی علم لایتنهی بودن است، این ویژگی در علوم انسانی و اسلامی اعیان تر از علوم دیگر و خاصه علوم تجربی است لذا مجال نوآوری و نظریه پردازی در آن وسیع تر است. حتی در بخش هایی از دانش های فوق که به غلط تصور می شود که فربه شده است به عنوان مثال در اصول فقه و فقه نیز این امکان وجود دارد.

در اصول فقه ممکن است که حجم مباحث متورم شده است و نیازمند رژیم باشد اما مسائلی در اصول فقه باید مطرح شود که مطرح نشده است! و دفتر دوم و سوم اصول فقه نوشته شود! و اتفاقا در همین حوزه های متورم نیز جای نوآوری و تولید نظریه احساس می شود و اتفاقا می باید

فربه تر و جسیم تر گردد. همچنین در فقه! خیلی ها می گویند که فقه خیلی از نیروها را به خود تخصیص داده است. لذاجای نوآوری ندارد. به تعبیر یکی از دوستان بعداز مرحوم آیت الله خوئی در فقه چه کاری می توان انجام داد! در حالی که مجال کار بسی وسیع در فقه مانده است و همچنین علوم پیرا فقه تا علوم قرآنی و حدیث شناسی و ...

لذا باید بیان داشت که با تأسیس هیأت قدم مبارکی برداشته شده است، فرصت و ظرفیت خوبی ایجاد شده است. ما تراثی از اسلام داریم که ولو آنکه من الاسلام است اما للاسلام فقط نیست، بلکه للانسان است. با این تراث بزرگ ولید الاسلام، ولی للمطلق الانسان! بسیار می توان حرف زد و چه بسا سخنانی بیان داشت که بشر در آینده ای دور به آن می رسد! و آن را در قالب نوآوری، نظریه و حتی نقد نظریات موجود بیان نماییم در عین حال که نباید برخورد نفی نسبت به تولیدات دانش بشر داشت.

اخبار دبیرخانه

کرسی ترویجی تقسیم بندی ادبیات جنگ و ادبیات ضد جنگ

روز یکشنبه ۷ تیر کرسی ترویجی تقسیم بندی ادبیات جنگ و ادبیات ضد جنگ توسط گروه ادبیات اندیشه پژوهشکده فرهنگ و مطالعات اجتماعی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، برگزار شد.

بنابراین گزارش، در این نشست حجت الاسلام والمسلمین مهدی جهان به عنوان ارائه دهنده این مبحث و آقایان علیرضا کمره ای، محمدرضا سنگری، مسعود کوثری و خانم جمشیدی به عنوان ناقدان جلسه حضور داشتند.

معارفه اعضای جدید کارگروه معماری و شهرسازی

جلسه کارگروه معماری و شهرسازی از کرسی هنر، معماری و شهرسازی با حضور اکثریت اعضا در محل دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی برگزارشد.

در این جلسه ابتدا اعضای جدید این کرسی معرفی شدند ودر ادامه طرحنامه جناب آقای مهندس نقره کار باعنوان « خانه کعبه ؛ سلول بنیادی در طراحی نیایشگاه های مطلوب » بررسی و داوران و ناقدان این طرحنامه برای برگزاری پیش اجلاسیه انتخاب شدند.

شناسنامه

مدیر مسئول: عبدالحسین خسروپناه
سردبیر: مصطفی اسماعیلی
مدیر اجرایی: علی اکبر مسگر
نشریه خبری ((ایده)) به صورت هفتگی توسط هیات حمایت از کرسی های نظریه پردازی نقد و مناظره منتشر می شود،منتظر دریافت اخبار شما جهت درج در این نشریه و همچنین پیشنهادات و انتقادات سازنده شما هستیم.

شماره تماس: ۰۲۱-۶۱۳۵۲۲۴۰
eideh.pub@gmail.com